

SUMMA

A NEMZETKÖZI KÖRNYEZETJOG
ÉS AZ ENSZ NEMZETKÖZI BÍRÓSÁGA

HISASHI OWADA

Az ENSZ Nemzetközi Bíróságának bírója tartotta a megnyitó előadást az UNITAR által szervezett nemzetközi és összehasonlító környezetjogi nyári egyetemen, amelynek a PPKE JÁK volt a házigazdája. Előadásában a nemzetközi környezetvédelmi jog aktuális kérdéseiről adott áttekintést, kiemelve a jogterület egyre növekvő súlyát és szerepét. A Bíróság előtt a közelmúltban felmerülő kérdéseket is igyekezett áttekinteni. Mindezt történelmi keretbe ágyazva, visszanyúlva a kezdetekig, egészen a XX. század elejétől indulva, és természetesen a magyar vonatkozású Bős–Nagymaros ügyre is kitérve.

* * *

ENVIRONMENT AND LIFE

GYULA BÁNDI

One of the most challenging parts of human influence on the created world and on human beings themselves is the huge adverse impact on the environment. Mankind does not like to remember, that God requires us to safeguard the results of the Creation as “bonus et diligens paterfamilias”. Mankind does not wish to realize that the nature and the environment is not his own and has several responsibilities towards the different elements of it. There are several recent documents of the Holy Sea, beside the Bible itself which all remind us to rethink our duties. Within the legal system, the term “sustainable development” and its legal consequences and also the scope of human rights may be taken as major indicators of the need of changing attitude towards environment. Sustainable development needs substantial changes in the legal system as a whole, as our present instruments and ideas are not sufficient to serve this guardianship. It is worth to look at the different aspects of human rights both in the international arena and within Hungary, together with the interpretation of what “right to environment” may mean. Society, business and the state all have their obligations, based on the concept of “shared responsibility”, manifested in EU documents.

* * *

THE VOCATION FOR FREEDOM AND LIFE

TAMÁS LÁBADY

OUR FUTURE IS BASED ON THE RESPECT OF LIFE

JÁNOS ZLINSZKY

The two conference lectures deal with similar questions from similar aspects: can mankind continuously respect the human life, and what happens if not? How do the new technological developments influence the process of birth, death and the whole duration of human life?

Publius Cornelius Tacitus, the Roman writer asked the question which deals with the everlasting quandary of the idea of liberty almost two thousand years ago: how far can liberty go? Obviously he could not foresee that the modern science brings with it the frightening possibility of approaching the end of human liberty. Now it is not impossible that the human kind can condition the numbers, gender, and the quality of the future generations. This artificial interference with the natural process leads the human kind to take over the control from God. The culture and the state which give its people the right to abortion, euthanasia, sterilization and eugenetics without any constraint, is the enemy of freedom, because only the approach which sticks up with life – meant in its natural sense – is really free.

* * *

THE FUTURE OF THE HARMONIZATION OF LAW
OF THE EXPANDED INTERNAL MARKET IN THE LIGHT OF THE TREATY
ESTABLISHING A CONSTITUTION FOR EUROPE

MÓNICA JÓZON

The paper debates the regulatory policy promoted by the Draft Constitution from the point of view its capacity to allow for such regulatory solutions, which are able to efficiently cure the externalities of the Enlarged Internal Market and to assure the balance between the requirement of market efficiency and social justice, in the same time.

The analysis focuses on the constitutional provisions governing the community competencies on legal harmonization and comments on the room granted by the principles of subsidiary and proportionality to the Member States to defend the specific domestic regulatory needs, within the process of trans-national trade creation on the Internal Market.

Section one highlights the relationship between the internal conditionalities of the Enlarged Internal Market and the domestic conditionalities of the Member States in their effects on the legal approximation process aimed at creating the legal institutional framework necessary for the 'level playing field' to work on the Internal

Market, and proposes a new methodological approach in this regard, whereas section two assesses the interplay between the regulatory approach of the Draft Constitution and EU's strategy of on Eastern Enlargement.

* * *

THE CHRISTIAN ROOTS OF EUROPE AND THE TREATY ESTABLISHING A CONSTITUTION FOR EUROPE

MIKLÓS KIRÁLY

Professor Király in his lecture, held in a conference asks the question which was so commonly asked but rarely exactly answered: were the heated debates about the Christian roots of Europe during the drafting of the European Constitution necessary? Is it a question of such importance? He thinks that it was appropriate and Europe cannot forget its previous history.

The Christian roots can be found in the Nizza Charter of Fundamental Rights, as well as in the whole construction of the European Union. As Jacques Delors said: Europe needs spirit, not only economical integration.

* * *

ACQUISITION OF PROPERTY OVER MONEY THOUGHTS CONCERNING MANCIPIATIO

JÁNOS ERDÓDY

When examining the sources on transfer of ownership *inter vivos*, it turns out that money was used to measure value, so it wasn't considered a corporeal thing in these cases. From the three ways of transfer of ownership *inter vivos*, this study deals only with *mancipatio* and *in iure cessio*, the two ancient acts with strictly prescribed legal formalities. As for these two acts, it is *mancipatio*, in the scope of which money appears in the form of *aes*. This form of money was capable of preserving its value, mainly because it is essentially susceptible of weighing; moreover it was tough enough not to lose its physical quality and quantity.

Both *mancipatio* and *in iure cessio* were originally different acts, which became ways of transfer of ownership as a result of a certain abstraction. Consequently the stress was put on the legal formalities instead of *iusta causa*, that is the legally supported aim of the acts.

* * *

NEW CHALLENGES IN HUMAN RIGHTS JURISPRUDENCE OF THE ECJ

LAURA GYENÉY

In the last few decades the European Court of Justice has developed a considerable human rights case-law. Recently it seems the ECJ is willing to transcend its human rights jurisdiction to ensure a high protection of fundamental rights in the Member States. The Court thus, has to establish a limit in order to avoid a general application of Community law in the field of fundamental rights. The author explores the questions imminently arising from these developments and seeks to establish the future role of human rights in the EU legal order as well as highlighting the problems inherent in the parallel jurisdiction of the European Court of Justice and the European Court of Human Rights. Will human rights replace market imperatives as the *leitmotiv* of European integration? Is the ECJ striving towards the role of a “European Constitutional Court”? An elaborate study of the recent case-law of the ECJ is to throw light on these questions.

* * *

SULLIVANNEL A FÖLD KÖRÜL

A New York Times v. Sullivan szabály és univerzális alkalmazása

KOLTAY ANDRÁS

A közélet vitáinak szabadsága és a közéleti szereplők személyiségi jogainak védelme közötti érzékeny egyensúlyt minden jogrendszer más és más módon próbálja megteremteni, eltérően húzva meg a védett és a jogellenes szólás közötti határvonalat. A folyamatos egyensúlyozást választó jogrendszerekkel ellentétben az Egyesült Államok joga más úton jár. A Supreme Court által 1964-ben bevezetett szabály alapján az egyensúly tudatos felborítása zajlott le: a szólás ebben az új megoldásban jóval szélesebb körű védelmet élvez, mint a jó hírnév védelme. Az új korszak nyitányát jelölő *New York Times v. Sullivan*-döntés és az azt követően átalakult jó hírnév-védelem, dacára annak, hogy a korábbiaktól radikálisan eltérő megoldást választott (vagy talán éppen azért), több ország joga számára szolgált hivatkozási vagy összehasonlítási alapként. Az amerikai megoldás egyes jogrendszerekre gyakorolt hatása jól kivehető. E tanulmányban a Sullivan-szabály és utóéletének összefoglalása után annak az egyes common law rendszerekre, nevezetesen az angol, ausztrál és új-zélandi személyiségvédelmi rendszerre gyakorolt hatását vizsgálom.

A közszereplők korlátozott jó hírnév-védelme nem törvényi alapokon nyugszik Magyarországon sem. Az Alkotmánybíróság nagy hatású 36/1994. (VI. 24.) sz. határozata, és az azzal összefonódásban tovább fejlődő, új jó hírnév-védelmi gyakorlat is jelentős mértékben merített a Sullivan-döntésből. Ennek fényében szolgálhat számunkra is hasznos tanulságokkal ez az összehasonlító vizsgálat.

* * *

AZ ÉLETFOGYTIG TARTÓ SZABADSÁGVESZTÉS A MAGYAR BÜNTETŐJOGBAN

KÓHALMI LÁSZLÓ

A szerző tanulmányának elején az életfogytig tartó szabadságvesztés rövid szabályozástörténeti előzményeivel foglalkozik. Ezt követően a jogintézményt 'de lege lata' ismerteti. A szerző a különböző jogirodalmi álláspontokat bemutatva arra a következtetésre jut, hogy az életfogytig tartó szabadságvesztésnek, mint legsúlyosabb büntetéssel fenyegető szankciónak gyakorlati jelentősége csak a szándékos emberölés minősített esetei tekintetében van, hiszen a magyar bírósági gyakorlatban csupán e bűntett miatt alkalmazzák az életfogytig tartó szabadságvesztést.

A tanulmány részletesen elemzi az életfogytig tartó szabadságvesztés esetén a feltételes szabadságra bocsátás lehetőségeit. A szerző értelmezése szerint a Btk. 47/C. § az életfogytig tartó szabadságvesztésből történő feltételes szabadságra bocsátás általános feltételeit tartalmazza, mely lényegét tekintve megegyezik a határozott ideig tartó szabadságvesztésre vonatkozó szabályokkal. Az eltérés csupán annyi, hogy az életfogytig tartó szabadságvesztésnél a bíróság határozza meg a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontját, míg a határozott ideig tartó szabadságvesztésnél ezt a törvény konkrétan megjelöli.

A tanulmány 'de lege ferenda' javaslatai közül említésre méltó, hogy a szerző szerint a tényleges életfogytig tartó szabadságvesztés szabályozását felül kell vizsgálnia a magyar jogalkotónak és meg kell kísérelnie egy alkotmányos jogállam elvárásainak megfelelő törvényi szabályozást kialakítani.

* * *

VÁLASZÚTON A NYUGDÍJRENDSZEREK ÚJRATERVEZÉSE EURÓPÁBAN

SCHLETT ANDRÁS

Számos európai országban viták keresztüzében áll a szociális védelem rendszere, elsősorban a jelenlegi és jövőbeni költségek tekintetében. Egyetértés csupán abban mutatkozik, hogy a társadalombiztosítás fejlődési folyamata kritikus szakaszához érkezett, és hogy objektív és széles körű megvitatás tárgyává kell tenni a társadalombiztosítás újratervezésének kérdését. Jelen tanulmány célja, hogy a szociális ellátó rendszerek finanszírozási szempontból legnagyobb szegmensét, a nyugdíjrendszereket vegye górcső alá, sorra véve az eddigi változtatásokat, illetve a lehetséges megoldásokat.

Az Európában zajló reformok bemutatása és elemzése hazánk számára sok tanulsággal, hozadékkal szolgálhat. A nyugdíjrendszerek a modern gazdaságokban és társadalmakban központi szerepet játszanak: túl azon, hogy a jóléti politika egyik alapvető eszközét jelentik, az egyes országok makrogazdasági teljesítményére is számottevő hatással vannak.

* * *

TOPICAL INTERPRETATION PROBLEMS IN THE PROCEDURE OF
THE JUDGE OF LAW ENFORCEMENT

ANDRÁS SZÜCS

The beginning of the execution of the punishment causes an essential change in the accused person's life. The legal ground of interfering in the basic human rights is created by the final judgement brought in the criminal procedure, but the actual restriction can be experienced in the course of the execution. In view of the straight effect of the execution any change in the legal status materializes directly in the accused person's life. This is the main reason of the fact that the most important decisions concerning the convicts' rights and obligations belong to the scope of authority of the judge of law enforcement, who is entirely independent of the executive power. This kind of judge makes real and obligatory decisions regarding the measure and the duration of the significant abridgements, alters the decision of the criminal court by mitigating or aggravating it, and there is a measure in the Hungarian criminal enforcement law in which this special judge is a legal remedy forum (disciplinary segregation).

The decisions of the judge of law enforcement just like the judgements of the criminal court have a substantial effect on the convict's life. That is the reason why a demand for a uniform practice in case of the activity of the judge of law enforcement can be considered as well-founded as it can be in connection with the procedure of the criminal court.

The aim of this study is to introduce some construction problems and their solutions as well as to justify the importance of the expectation indicated above.

This essay deals with three construction problems. Two of them emerged in the procedure in connection with the modification of execution type of imprisonment. Analysing the first one, the study tries to convince the reader that the insane mental state does not preclude the punishability for violating the order of the penitentiary institution if the perpetrator is absolutely able to recognize the consequences of the committed act or to act in accordance with this recognition.

The second one is related to the right to initiate the procedure in connection with the modification of execution type of imprisonment. This case proves that sometimes the best solution to settle an interpretation problem can be accomplished by the legislator.

In the last part of the study, which deals with the interruption of the execution and the prescription of labour in the public interest, it is attempted to justify that the cleanliness of dogmatics in the field of interpretation is indispensable to provide legal security.

In conclusion the author remarks: all the emerging interpretation problems can be solved only by the constructive cooperation of qualified law enforcers and codifiers based on the cleanliness of dogmatics and practical aspects.